

УДК 687.01: 2-264

МІФОЛОГІЧНА ЕСТЕТИКА ТА ТРАНСФОРМАЦІЙНІ КОНСТРУКЦІЇ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ КОСТЮМА

КОКОРИНА Галина, ДАВИДЕНКО Ірина, СМІРНОВА Олена,
КРОТОВА Тетяна

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
irinedavidenko@gmail.com, alyona.zqwert@gmail.com

У дослідженні розглянуто актуальні проблеми застосування експресивних силуетів у сучасному дизайні костюма, зокрема в контексті міфологічної естетики. Проаналізовано протиріччя між виразністю проєктного образу та функціональністю, мобільністю та конструктивною доцільністю. Окреслено можливості використання трансформаційних та знімних конструкцій для адаптації концептуальних образів до умов сучасної модної культури.

Ключові слова: дизайн костюма, трансформаційні конструкції, міфологічна естетика, силует, формотворення.

ВСТУП

Сучасна мода демонструє зростання інтересу до експресивних, ускладнених форм, що апелюють до міфологічної образності, кіноестетики та візуальних наративів поп-культури. Подібні рішення часто поєднують декоративну надмірність, масштабність силуету та символічне навантаження образу. Разом із тим виникає комплекс проблем, пов'язаних із зручністю носіння, мобільністю, транспортуванням та конструктивною стабільністю таких виробів. Актуальним завданням є пошук підходів, які дозволяють поєднати виразність образу з раціональністю конструктивних рішень.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завдання дослідження полягає у визначенні шляхів інтеграції експресивної міфологічної естетики в сучасний дизайн костюма через використання трансформаційних конструкцій, що забезпечують баланс між візуальною виразністю образу та ергономічною функціональністю одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Сучасні експресивні силуети, що апелюють до міфологічної естетики, створюють подвійне смислове навантаження. З одного боку, вони виступають потужним інструментом візуальної комунікації, формуючи яскравий, впізнаваний проєктний образ. З іншого боку, подібні рішення провокують низку конструктивних та ергономічних обмежень, пов'язаних із вагою виробу, габаритністю форми, стійкістю конструкції та свободою руху. Міфологічна образність, зокрема асоціації з образом дракона, трансформується у гострі контури, динамічні силуетні лінії, сегментовані пласти та контрастні акценти, що підсилюють драматичність образу. Певний вплив на сучасні пластичні мистецтва та дизайн справили два культових серіали – «Гра престолів» та «Дім дракона». В цих фільмах дракона усвідомлено не як абстрактний символ,

а як повноцінного персонажа зі складною пластикою руху, монументальною анатомією та величним характером. Вражаючі польоти, розмахи крил, силуети на тлі полум'я чи неба – це те, що може стати емоційним поштовхом для створення костюмних образів. Звернення до образу дракона дозволяє дослідити, як архетипічна форма може бути інтерпретована засобами сучасного костюма, як через матеріал, колір і силует передається енергія переродження, сили та внутрішнього вогню. Мистецьку основу такої концепції складає темний романтизм, який поєднує драматизм, елегантність і містичну естетику. Відчуття сили та внутрішнього вогню підкреслюється через контраст кольорів, зокрема чорного й червоного, та гру глянцевих і прозорих фактур атласу, сатину, органзи й трикотажу. Ці матеріали не лише формують зовнішню естетику, а й символічно відображають різні стани енергії: блиск вогню, легкість повітря, гнучкість руху.

Такі форми часто тяжіють до сценічності та демонстративності, що ускладнює їх безпосередню адаптацію до повсякденного використання (рис. 1). Важливою складовою проектування стає пошук матеріалів і конструктивних схем, які здатні поєднувати масштабність форми з відносною легкістю та стабільністю. Перспективним напрямом є застосування трансформаційних і знімних конструкцій, коли окремі елементи силуету можуть від'єднуватися, змінювати положення або масштаб. Це дозволяє варіювати ступінь експресії образу залежно від контексту: від показу чи фотозйомки до більш утилітарних сценаріїв використання. Таким чином, теоретичне підґрунтя проектування костюма з міфологічною естетикою передбачає поєднання художньої ідеї з інженерним підходом до формотворення.

Рис. 1. Приклади експресивних силуетів з міфологічною естетикою у сучасних колекціях: а – Iris Van Herpen; б – Rick Owens; в – Guo Pei; г – Robert Wun

У колекціях Iris Van Herpen спостерігаємо використання складних просторових структур, що формують образи з біонічними та міфологізованими рисами; при цьому важливу роль відіграють легкі композитні матеріали та модульність окремих елементів [1]. У творчості Rick Owens простежуються монументальні силуети з акцентованими плечовими зонами, подовженими

пропорціями та графічними лініями, які нерідко вимагають розбірних або частково знімних конструктивних рішень [2]. Guo Pei працює з міфологічними образами через сценографічні панелі, складні орнаментальні композиції та багат шаровість, де окремі частини костюма можуть виконувати роль знімних декоративних модулів [3]. Дослідники відзначають, що подібні підходи формують особливу «темну» або драматичну естетику, пов'язану з концепціями бруталізму, експресіонізму та dark fashion [4]. У теоретичному дискурсі архітектурного бруталізму також підкреслюється роль масивних об'ємів, відкритих конструктивних елементів та виразної фактури, які можуть бути переосмислені у дизайні костюма як пластичні та силуетні засоби [5].

ВИСНОВКИ

Трансформаційні конструкції та знімні елементи відкривають нові можливості для поєднання експресивної міфологічної естетики з вимогами функціональності та мобільності костюма. Вони дозволяють адаптувати складні образи до різних сценаріїв використання, зберігаючи символічну насиченість і візуальну виразність. Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка інженерно обґрунтованих схем трансформації, що поєднують легкість конструкції, стійкість форми та можливість індивідуального налаштування образу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Iris Van Herpen. Liminal Couture Collection. Paris Couture Week. 2021. URL: <https://www.irisvanherpen.com/collections/liminal>
2. Rick Owens. Menswear Fall Show 2025. Milan Fashion Week. 2025. URL: <https://www.rickowens.eu/>
3. Guo Pei. Celestial Couture. Beijing Couture Week. 2019. URL: <https://www.guopei.cn/>
4. Grobe M. Join the dark side: Designers who pioneered dark fashion. Highsnobiety. 17.09.2024. URL: <https://www.highsnobiety.com/p/dark-fashion-designers/>
5. Sullivan K. D. Concrete expressions: Brutalism and the Government Buildings Precinct, Adelaide. Adelaide: University of Adelaide, 2013. 10 c. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/30728>

KOKORINA G., DAVYDENKO I., SMIRNOVA O., KROTOVA T.
MYTHOLOGICAL AESTHETICS AND TRANSFORMATIVE
CONSTRUCTIONS IN CONTEMPORARY COSTUME DESIGN

The study examines the current problems of using expressive silhouettes in modern costume design, in particular in the context of mythological aesthetics. The contradiction between the expressiveness of the design image and functionality, mobility and constructive expediency is analyzed. The possibilities of using transformational and removable structures to adapt conceptual images to the conditions of modern fashion culture are outlined.

Key words: costume design, transformational structures, mythological aesthetics, silhouette, shaping.